

Judikatūras krājums

Lieta C-664/15

Protect Natur-, Arten- und Landschaftsschutz Umweltorganisation
pret
Bezirkshauptmannschaft Gmünd

(*Verwaltungsgerichtshof* lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Vide – Direktīva 2000/60/EK – Eiropas Savienības politika ūdens resursu jomā – 4. panta 1. punkts un 14. panta 1. punkts – Pienākums novērst ūdens objektu stāvokļa pasliktināšanos un veicināt visu ieinteresēto pušu efektīvu iesaisti direktīvas īstenošanā – Orhūsas konvencija – Sabiedrības dalība lēmumu pieņemšanā un iespēja vērsties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem – 6. pants un 9. panta 3. un 4. punkts – Eiropas Savienības Pamattiesību harta – 47. pants – Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā – Projekts, kas var ietekmēt ūdens stāvokli – Administratīvais atļaujas piešķiršanas process – Vides aizsardzības organizācija – Pieteikums par administratīvā procesa dalībnieka statusa atzīšanu – Iespēja atsaukties uz tiesībām, kas izriet no Direktīvas 2000/60/EK – Procesa dalībnieka statusa un tiesību celt prasību zaudēšana, ja minētās tiesības administratīvā procesa laikā nav tikušas izvirzītas savlaicīgi

Kopsavilkums – Tiesas (otrā palāta) 2017. gada 20. decembra spriedums

1. *Vide – Savienības politika ūdens resursu jomā – Direktīva 2000/60 – Vides aizsardzības mērķi attiecībā uz virszemes ūdeņiem – Tiesību normu, kurās noteikti šie mērķi un dalībvalstu pienākums tos īstenot, saistošais raksturs*

(*LES 4. panta 3. punkts un 19. panta 1. punkts; LESD 288. pants; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/60 preambulas 11., 19. un 27. apsvērums, 1. pants un 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta i)–iii) punkts*)

2. *Vide – Orhūsas konvencija – Iespēja vērsties tiesā – Tiesību aizsardzības līdzekļi – Lēmums par atļaujas piešķiršanu projektam, kas var ietekmēt ūdens stāvokli – Valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru vides aizsardzības organizācijai nav tiesību celt prasību – Nepieļaujāmība*

(*Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants; Orhūsas konvencijas 9. panta 3. punkts; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/60 4. pants; Komisijas Lēmums 2005/370*)

3. *Vide – Orhūsas konvencija – Iespēja vērsties tiesā – Tiesību aizsardzības līdzekļi – Valsts tiesu pienākums nepiemērot valsts tiesību normas, kurās paredzēts tiesību celt prasību izmantošanas ierobežojums – Apjoms*

(*Orhūsas konvencijas 9. panta 3. punkts; Padomes Lēmums 2005/370*)

4. *Vide – Orhūsas konvencija – Iespēja vērsties tiesā – Tiesību aizsardzības līdzekļi – Lēmums par atļaujas piešķiršanu projektam, kas var ietekmēt ūdens stāvokli – Valsts tiesiskais regulējums, kurā tiesības celt prasību ir paredzētas tikai personām, kuras ir piedalījušās atļaujas piešķiršanas procesā – Nepieļaujamība*

(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants; Orhūsas konvencijas 9. panta 3. punkts; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/60 14. panta 1. punkts; Padomes Lēmums 2005/370)

5. *Vide – Orhūsas konvencija – Iespēja vērsties tiesā – Tiesību aizsardzības līdzekļi – Lēmums par atļaujas piešķiršanu projektam, kas var ietekmēt ūdens stāvokli – Tiesību celt prasību attiecināšana tikai uz personām, kuras ir piedalījušās atļaujas piešķiršanas procesā – Valsts tiesiskais regulējums, kurā paredzēta tiesību celt prasību zaudēšana, ja attiecīgā persona iebildumus minētajā procesā nav izvirzījusi savlaicīgi – Nepieļaujamība*

(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants; Orhūsas konvencijas 9. panta 3. un 4. punkts; Padomes Regula 2005/370)

1. Skat. nolēmuma tekstu.

(skat. 31.–35. punktu)

2. Konvencijas par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, kas parakstīta 1998. gada 25. jūnijā Orhūsā un Eiropas Kopienas vārdā apstiprināta ar Padomes 2005. gada 17. februāra Lēmumu 2005/370/EK, 9. panta 3. punkts, skatot to kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka vides aizsardzības organizācijai, kas ir pienācīgi izveidota un darbojas saskaņā ar valsts tiesībās paredzētajām prasībām, ir jāspēj tiesā apstrīdēt lēmumu par atļaujas piešķiršanu projektam, kas var būt pretrunā tādām mērķim novērst ūdens objektu stāvokļa pasliktināšanos, kāds noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīvas 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā, 4. Pantā.

Orhūsas konvencijas 9. panta 3. punktā ietvertie vārdi “attiecīgās valsts tiesību aktos noteiktie kritēriji”, ja tie nozīmē, ka līgumslēdzēja valstis saglabā rīcības brīvību šīs tiesību normas īstenošanā, nedrīkst pieļaut, ka tās nosaka tādas kritērijus, kuri ir tik stingri, ka vides aizsardzības organizācijām būtu faktiski neiespējami apstrīdēt šajā tiesību normā minētās darbības vai bezdarbības.

(skat. 48. un 58. punktu un rezolutīvās daļas 1) punktu)

3. Skat. nolēmuma tekstu.

(skat. 54.–57. punktu)

4. Šis konvencijas, kas apstiprināta ar Lēmumu 2005/370, 9. panta 3. punkta, Pamattiesību hartas 47. panta, kā arī Direktīvas 2000/60 14. panta 1. punkta tiesību normas, skatot tās kopsakarā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tām ir pretrunā valsts procesuālās tiesības, saskaņā ar kurām vides aizsardzības organizācijām tādā situācijā kā pamatlietā nav tiesību piedalīties kā procesa dalībniecēm atļaujas piešķiršanas procesā, kura mērķis ir īstenot Direktīvu 2000/60, un kurās tiesības celt prasību, lai apstrīdētu šāda procesa rezultātā pieņemtus lēmumus, ir paredzētas vienīgi personām, kam ir šāds statuss;

(skat. 81. punktu un rezolutīvās daļas 2) punktu)

5. Neskarot iesniedzējtiesas veicamo atbilstošo faktu un valsts tiesību normu pārbaudi, minētās konvencijas, kas apstiprināta ar Lēmumu 2005/370, 9. panta 3. un 4. punkts, skatot tos kopsakarā ar Pamattiesību hartas 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā, ka tādā situācijā kā pamatlietā vides aizsardzības organizācijai tiek piemērots valsts procesuālo tiesību noteikums par noilguma termiņu, saskaņā ar kuru persona zaudē savu procesa dalībnieces statusu un tātad nevar celt prasību par lēmumu, kas pieņemts šī procesa rezultātā, ja tā nav savlaicīgi izvirzījusi savus iebildumus administratīvā procesa laikā un vēlākais šī procesa mutvārdu daļā.

(skat. 101. punktu un rezolutīvās daļas 3) punktu)